

Henkinen väkivalta

- Nujertaa tietoisesti toisen itsetunnon, saa toisen tuntemaan itsensä huonoksi
- Nöyryyttäminen, nimitytely, alistaminen ja arvostelu
- Vuorottelee hellyyttä ja väkivaltaa
- **Käyttää hyväksi päihdeongelman kielteistä leimaa ja vahvistaa toisen häpeää**

Rahaan liittyvä väkivalta

- Estää töissä käynnin/opiskelun
- Aineuttaa työpaikan menetyksen
- Rahankäytön kontrollointi, viikkoraha, rahattomana pitäminen
- Kiristäminen
- Pankkisalaisuuden anastaminen
- **Päihteiden käytöstä johtuvat rikokset, velat, sakot ym**

Fyysinen ja seksuaaliväkivalta

- Lyöminen, potkiminen, repiminen, kuristaminen, kiinnipitäminen, teräaseella uhkailu
- Halventaminen, seksuaalisiin tekoihin pakottaminen, painostaminen, raiskaus, hyväksikäyttö, seksuaaliväkivallan uhkaaminen, pornografaan painostaminen
- **Tarkoituksellinen tartuntataudin tartuttaminen (esim. pistovälineillä)**
- **Päihteiden käyttöön liittyen parittaminen, prostituutioon pakottaminen**

Digitaalinen väkivalta

- Soittelee ja viestittelee jatkuvasti, vaatii olemaan tavoitettavissa
- Toisen puhelimen käytön ja yhteydenpidon rajoittaminen (puhelut, viestit ja some)
- Vaatii saada lukea kaikki viestit ja puhelutiedot
- Vaatii todistamaan kuvilla tai videopuhelulla oman sijaintinsa
- Kuvaa tai kuuntelee salaa erilaisilla laitteilla
- Levittää tai uhkaa levittää toisesta intiimiä kuva- tai videomateriaalia
- Seuraa toisen toimintaa puhelimella tai tietokoneella vakoiluohjelmien avulla

VALTA JA KONTROLLI

Huomioiden myös päihdenäkökulma

Etu oikeuksien ja valta-aseman käyttö

- Kohtelee toista kuin palvelijaa
- Tekee kaikki päätökset yksin
- Määrittelee yksin suhteen roolit

Lasten käyttäminen väkivallan välineenä

- Käyttää lapsia syyllisyyden herättämiseen
- Käyttää lapsia viestinväljänä
- Käyttää lasten tapaamis oikeutta väkivallalla uhkailuun, huoltajuuksioilla uhkaaminen, Uhkaa viedä lapset
- Uhkaa keskenmenolla

Väkivallalla pelottelu

- Pelottelee ilmeillä, eleillä, teoilla
- Rikkoo esineitä, tuhoaa omaisuutta
- Pahoinpitelee lemmittelemisiä
- Leikittelee aseilla, puhuu niiden käytöstä

Pakottaminen ja uhkailu

- Uhkaa hylätä tai vahingoittaa
- Uhkaa itsemurhalla
- Pakottaa luopumaan väkivaltasyytteistä
- Pakottaa rikollisiin tekoihin
- Painostaa päihteiden käyttöön
- Uhkaa päihteiden saatavuudella, ylännostuksella, poliisilla

Toisista eristäminen

- Kontrollointi ketä tapaa, kenen kanssa puhuu, missä menee
- Rajoittaa liikkumista kodin ulkopuolella, seuraa puhelimen sijaintitietoja
- Oikeuttaa tekoja mustasuukaisuudella
- **Toimii päihteiden välittäjänä tai yhteytenä välittäjiin ja rikollisjärjestöihin, sitoo riippuvuuden avulla itseensä ja päihdeyhteisöön.**

Väkivallan vähättely, kieltäminen ja syyttäminen

- Mitätöi väkivaltaa
- Väittää ettei väkivaltaa tapahtunut
- Siirtää vastuun väkivallasta ja sen aiheuttamisesta kokijalle
- Syyttää päihtymystä tai humalattilaa väkivallasta
- Syyttää kokijan omaa käytöstä, provosointia tai päihteiden käyttöä, vetoaa kokijan huonoon muistiin tapahtumista

Valta ja kontrolli eivät kuulu terveeseen ihmissuhteeseen.

